

CRISIS

సత్కార్యాలు చేస్తే సత్పలితాలు చేకూరతాయని ఒక నమ్మకం ఉంది. ఈ నమ్మకం ఒక పట్టణ పమ్ము అయ్యేది కూడా కాదు. కొన్ని మంచి చేయడమంటూ ప్రారంభిస్తే మూత్రం ఎరిస్థితి తారు మారవుతుంది మంచిని మంచిగా అర్థం చేసుకోలేని మనుషులమీద రోత పుట్టు తుంది. అయినా మనుషులు మార్చలేరు

నగరం చివర పాడుబడిన మేడ పగం కూలి

వెయ్యింది. గతవైభవాన్ని తలపోస్తూ విలసిల్లూ కూల రేపి గదులు ఇంకా ఉన్నాయి. మన్వం రాలిపోయిన భవనం అంతా నల్ల కప్పువేసింది. దానికి ఎదురుగా కళావిహీనంగా మారిన ఫాలాలోట. లోట మధ్యలో బావి. బావి మట్టా పారించలు, నిమ్మలు. నిమ్మపూత పదిమంకం మెల్లిగా కదులుతుంది. వాటిచేత కలవపుచ్చు ఆకారంలో ఉన్న పాంఠెన్ కొన్ని సంవత్సరాలతరబడిగా ఆగి పోయిన చివర్లు కవిసిస్తున్నాయి. కలవ మధ్యలో ఒక్కొక్కటిగా నిలబడి, పగిలలు చెక్కిన అందమైన గ్రీకు ప్రాంతలో నీళ్లు కుమ్మరిస్తున్నది, అర్థ నగ్గంగా ఉన్న ఒక యువరి. అయితే నీళ్లు మూత్రం పడటంలేదు. తెల్లని ఆ పాలరాతి బొమ్మకు చెయ్యి విరిగిపోయింది. ఆమె శరీరపు సంపుల్లో ఎర్ర రుమ్ము పేరుకుపోయింది.

అతను కుర్చీలోనుండి లేచి ముందుకు కదిలాడు. నారింజ చెల్లె పక్కాఉన్న కావ దాటాడు. తేనెటీగలన్ని జామ్మని లేచి మళ్ళీ అతనిపై నవలాయి. అతను ఆ స్త్రీ మూర్తిని ప్రేమతో పుణించి తన అలవేతులతో ఆమెపై పేరుకొన్న దుమ్ము కుడిచాడు. సుకుమారమైన ఆమె చేతిని నిమితి, తిరిగి వెళ్లి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు సుదూరతీలాను చూస్తూ.

ఆకాశంలోకి పొడుచుకు పోతూన్న కొండ శిఖరాలు. పచ్చిక బయళ్లలో కప్పుకొన్న అగధమైన లోయలు. వాటి లోతులు తెలియని చంద్రుడు రేఖామాత్రంగా నిలిచాడు వాటి మధ్యన, వీటి పద్దాక ప్రయాణం వాయిదా వేసుకొన్న బాటసారిలా. కొండల వెనక ఆకాశపు టంచులు భూమిని తాచుతున్నచోట రవిరాజు పైకి వస్తున్నాడు.

చూపు మరల్చుకొని పుస్తకంలోకి చూడసాగాడు.

"బాల్ హామ్ లో నీళ్లు పెట్టావు, సాఫ్..." పన్నని కంఠం ఉర్పూలో పలికింది. అతను తల పైకెత్తలేదు. మళ్ళీ పిలిచింది కొద్దిగా స్థాయి పెంచి.

అతని దృష్టి ఆమెపై నిలిచింది. బంగారుకాంతు టీసుతున్న శరీరం. కలల బలుపుతో వాలిపోయిన విశాల మైన కుంఠెప్పలు. వాడిపోయినా, ఆకర్షణీయంగా ఉన్న చెక్కిళ్ళ. పన్నని పాడుగాటి ముక్కు. పంచని పెదవులు ఎర్రగా వంపు తిరిగిఉన్నాయి. ఉదయపు లేపందో సుదుటిపై చిరుచెంబులు మెరుస్తున్నాయి. పచ్చనీ గడ్డిపై ముత్యాల్లా మిలమిలా మెరుస్తూవు

మంచుదిండుపులు ఆమె పాదాలు పుణ్ణిస్తున్నాయి. మెరుపులా పరదా చాలుకు వెళ్ళిపోయింది.

ఒకేతనీవు తన కమరెప్పను రెవరెవలాడించిన ఆ స్త్రీ మూర్తి అచ్చళ్ళవైన వాకిలినుండి దృష్టి మరల్చు కొన్నాడు. చదువుకొన్న పేటి కొద్దిగా మడిచి సస్తకం మూసి బాల్ హామ్ కేసి నడిచాడు.

మల్లెపూవులాంటి తెల్లని బట్టలు అతని శరీరాన్ని ఆచూచిస్తున్నాయి. వికసితవదనంతో ఆ నారింజచెల్లె మళ్ళీ తిరిగి వచ్చాడు. ముకుమారమైన అతని చేతి వేళ్ళ పుస్తకాన్ని తాకాయి. ఒక చెయ్యి నారింజకొమ్మపై పేసి మరో చేతితో పుస్తకం పట్టుకొని చదువుకోసాగాడు

"అబ్బబ్బ... కానీ తాగటం కూడా మరిచిపోతే ఎలా?" కవ్, సానర్ చేతితో పట్టుకొని ఆమె ఆరుమూర్తి వచ్చింది. చావనచాయ. ఆమె కట్టు బొట్టు తీరులో తెలుగుదనం ఉట్టిపడుతుంది.

చిరునవ్వు అతని పెదవులపై మెరిసింది. ఆనందంతో అతని కళ్ళు లోణికిపలాదాయి. "నీవు ఉన్నావుగా... నా అవసరాలను నాకంటే ఎక్కువగా నిర్మించి రీర్చు లాసికీ"... అంటూ కానీ కవ్ అందుకొన్నాడు.

"వరేలేంది... సాగడలు..." సిగ్గు బుగ్గలను ఎరుపు చేసింది. లోపలకు నొక్కుకొన్న పెదవులు చిరు నవ్వు దాచాయి. తన నలతోషిన్ని పైకి వ్యక్తం చెయ్య కుండా మెల్లిగా అడిగింది.

"ఈవేళునా ఆ పని చూస్తారా?" "ఏవనీ?" కప్పు పెదవులనుండి తీసికొని అడి గాడు.

"మళ్ళీ మొదటికి వచ్చారు... లోవేళ ఆదివార ముండీ. సిటీలో ఎక్కడయినా మంచి సార్న్ లో ఒకటి చూస్తానన్నారా? ఎన్నాళ్ళ ఈ దయ్యాల కొంపలో ఉండాలి రాసిపెట్టి ఉండో నా కళ్లం కావటంలేదు. మీకే మహాసభాపులు! ఉదయం పదిగంటలకు వెళితే రాత్రికి కొంప చేరతారు. పిల్లలెట్టర్ల పట్టుకొని లిక్కు బిక్కుమని చచ్చేదాన్ని నేను." కానంతో కూడిన విస్వసం వినిపించింది.

అతను ఆమెనుండి చూపు ఒక్కటి తిప్పకొన్నాడు. నీరూ నింగి కంపూస్తూన్నచోట దూరతీరాలలో దేవివ్ సారవేసుకొన్నట్లు చూపులు ఆకాశపుటంచులను వెలుకు తున్నాయి. ఆమె మాటలు తనకు బాధ కలిగించినట్లు సందర్భమైన అతని ముఖం రంగు మార్చుకొంది.

"మాటాడారే?" ఆమె సెచ్చరించింది.

"నీవు మాటాడటం అయిపోయిందా?" అతని పెదవులనుండి మాటలు మెల్లిగా జారిపడ్డాయి.

"ఊ!" నిట్టూర్చు పడిచింది.

"నేను వచ్చే మాటలు నీగా అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తానంటే చెబుతాను. తెలిసిందా?" ఖాళీ అయిన కప్పు ఆమె కందించాడు.

"సిటీ లోపల ఉండాలని నీవు ఎంతగా కోరుకొంటు న్నావో అంత త్వరగా విసుగుపడిపోతావునాకొంటా. అర్థమయిందా? సిటీలోపల అడ్డెకొంపలలా ఉంటా ఉంటాయో తెలుసా? ఒక ఇంటిలో పది వాటాలు ఉంటాయి. అందరికీ కడిగి ఒక బావిగానీ పంపుగానీ ఉంటుంది. అస్తవ్యస్తం ఆ పంపుపద్ధ తగాదాలు. తల పగిలిపోయింది. ఆ వాటాలుకు పక్కన కిటికీలు ఉండవు. దాస్యపుకొట్టలా వాటికి వాకిళ్లు మూత్రమే

తెల్ల వెంట్రుక లుండవు

వాయిక్ డై తోకాదు. సెంటు చేర్చబడిన మా ఆయుర్వేద తలనూనె తెల్ల జాబ్బును విగిదిగ లాడే నల్ల జాబ్బుగ చేస్తుంది. ఇది మెదడుకు, కళ్లకు టానిక్కు. ఒకసారి వాడి చూడండి. మీరు పూర్తిగా సంతుప్తి పొందుతారు. వెల రు. 10.-పూర్తి కోర్పు రు. 25.-

SANJIWANI AUSHADHALAYA, No. 41, P.O. Warisaliganj (Gaya).

శ్రీ|| అర్. సేతురాం గారు.

భారత్ గ్రెనైట్స్ కంపెనీ, వ్యవస్థాపకులు మరియు మానిజింగ్ డైరెక్టర్. వీరు వజ్రము జర్నలి, ఇటలీ, ప్రాన్సు, ఇంగ్లండు మొదలగు దేశాలను ఒక నెలరోజులు పర్యటించి, ఏదేక ద్రవ్యమును ఆర్జించే ఈ గ్రెనైట్స్ పరిశ్రమను అభివృద్ధి పరచే విధానాలను పరిశీలించి 24-8-66 రెవ తేదీ బెంగుళూరు చేరారు. వీరిని బంధుమిత్రాదులు బెంగుళూరు విమానాశ్రయంలో విశేషంగా సవాసించారు.

చిత్రకళను తెలుగు భాషలోనే నేర్చుకోండి

స్థాపితం: 1957. ఫోన్ నం: 82796

గుడివాడ రాజేంద్రనగర్ 5 వ లైను వాస్తవ్యులు శ్రీ ఎల్. వెంకటేశ్వరరావుగారి కుమార్తెయ్యి మా విద్యార్థినియగు కుమారి ఎల్. సుశీలా దేవిగారు ఇలా ప్రాస్తున్నారు. మీరూ వంపు సౌకములు నేర్చుకొనుటకు చాలా సులభముగా యుండుటచే చిత్రకళను చాలా త్వరగాను ఉత్సాహముగాను నేర్చుకొను చున్నాను.

మీరుకూడా ఈ చిత్రకళను సులభముగాను ఉత్సాహముగాను అభ్యసించ ఇష్టపడుచున్నారా? వివరములకు 40 న.పై. స్టాంపులను పంపండి

SANTHANU'S CHITRA VIDYALAYAM, Clo. Chittrakullan, MADRAS-2.

తాడిగిరి పోతరాజు

**ఒక్క చెంచాడు మాత్రంతో మీకు కావలసిన
శక్తి అంతా చేకూరుతుంది
కోకో మాల్టీన్**

పుష్టికరమైన, శక్తిదాయకమైన ఉత్తమ ఆహార పానీయం

పూర్తి మీగడ పాలు కోకో, శ్రేష్టమైన బార్లీ మార్లు, గ్లూకోజు, నేర్పుగ మేళవించబడిన కోకో మాల్టీన్ బలమైన కండరాలను, బలిష్ఠమైన ఎముకలను నిర్మించడానికి, శక్తి, ఉత్సాహాలను ఇవ్వడానికి అవసరమైన మాంస కృత్తులు, పిండి పదార్థాలు, ఖనిజ లవణాలు సమస్తం కలిగియుంది. మిమ్మును ఆరోగ్యవంతంగా, ఉత్సాహకరంగా ఉంచడానికి కోకోమాల్టీన్లో **వీ, బి, బి-2, డి** విటమిన్లు కూడ చేర్చబడి ఉన్నవి. ఆ బాలవృద్ధులకు ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు, నున్నీగా ఉన్నప్పుడు ఎల్లప్పుడూ ఇది ఉత్తమ పోషణి. కోకోమాల్టీన్ అంపలు చెందిన నరాలను సేద తీర్చుతుంది. పండుకొనేప్పుడు వేడిగా తీసుకొంటే సుఖపడ నిస్తుంది.

కోకో మాల్టీన్ లా గారేటరీస్,

ప్రాచయబద్ధ: ట్రేడ్ లింక్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
46, పూసారోడ్డు, డ్యూడిల్స్ - 5 ఫోన్: 52835

ప్రాంతీయ సేల్స్ అఫీసులు: TL-NP-32

మైసూరు: కోకో మాల్టీన్ లేవోరేటరీస్, 20, ఆంధ్రీ రోడ్డు, శాంతినగర్, బెంగుళూరు-27.
ఆంధ్ర: 142-9/16, పెండర్గాన్డ్ రోడ్డు, సికింద్రాబాద్.

లోయలు

ఉంటాయి. అవి కూడా ఆ పక్క వాటావచ్చు తిరుగు తూంటారు కాబట్టి ఎప్పుడూ మూసుకోవాలి. గాలికి వెలుతురుకూ ముఖం వాచిపోవాలి. వాకిలి దిగితే బజార్లో కాలు పెట్టాలి. ఉదయం నదిగంటలనుండి రాత్రి పన్నెండు గంటల వరకూ కార్కు, సైకిళ్ళూ - ఒకటి రద్దీ. అవి రోడ్డుమీద దుమ్ముతో ఊడ్చు మన నెత్తిన పోస్తాయి. మరి భయంకరమయిన దేమంటే అందరికీ కామన్ లెవేటరీ. . . ఫీ.ఫీ... తలచుకుంటేనే వాలి వస్తుంది. పోనీ ఎలానో పరి పెట్టుకొందామంటే వివరీతమైన ఆడైలు. మనం ఉండలేం."

"ఊ..." ఏదో గభాలున జ్ఞాపకానికి వచ్చినట్లు అవెలోనికి వెళ్ళింది. అతను ఇంకా అగాధమైన ఆ లోయలకేనే చూస్తూ మాట్లాడుతూనే ఉన్నాడు.

"ఇక్కడ ఎంత హాయిగా ఉంది! చెవులు గింగురు మనించే ఫాక్టరీల సైరన్లు, వారన్న ఏమీలేవు. బిజీ బిజీగా చెమటలు కక్కుకొంటూ పూ మాట్లాడటానికి కూడా తీరికలేక ఆ ప్రాణంలేని యంత్రాల్లో చిన్న భాగాలయిపోయిన మనుష్యులెవరూ ఇక్కడలేరు."

"ఎంత ప్రశాంతంగా ఉంది, చూడు. ఈ నారింజ చెట్లు, నిమ్మచెట్లు. వీటి మధ్య కూర్చుని సాయంత్రం వేళ అస్తమయ మూర్యుణ్ణి చూడగలగటం ఎంత ఆద్యన్యం! సాంద్య కాంతుల్లో బారులు తీరిన కొండలు. ఆ కొండలపై ఆతలా మిణుకుమంటూ సాడు చుకు వచ్చే నక్షత్రం. దానికి దూరంగా మరో నక్షత్రం భృచ్చూదయంతలా నిలబడుతుంది. ఇటు చూస్తే సూర్యాస్తమయంకోసం కాచుకు కూచున్న ప్రేమికుడులా చందమామ భయం భయంగా పైకి వస్తూంటాడు. క్షణంలో ఆశ్రాశమంతా మణులు వినీరినట్లు చుక్కలు! అసంతోషి తారకలకు ఒక్కడే ప్రీయుడు. కొండల చెంత వెన్నెలలో మిలమిలలాడే చెరువు."

అనె మళ్ళీ వచ్చింది. అతనలా కొండల వైపు చూస్తూ మాట్లాడుకోవటం చూసి విస్మయపోయింది.

అతని పాదాల మంచుబిందువులతో మెరుమాన్న పచ్చితో పరివేష్టితమయ్యాయి. ఆ గడ్డి మధ్య విప్పుగా వెరిగిన గడ్డి గులాబులు అతని పైజామా తాకుతున్నాయి.

"జీవితం అనుభవించటమంటే ఈ ముస్లిం నవాబులకు తెలిసినట్లు మనకు తెలియడమింకంటా. ప్రకృతి అందానికి వాళ్లు ఎంత విలవ ఇస్తారో ఈ భవనాలే నిదర్శనం. చూడు, నగరానికి దూరంగా ఈ కొండలపై, గుట్టలపై ఎలా నిర్మించారో!"

అతను పక్కక చూశాడు మాటలు ఆపి.

దూరదూరంగా ఎత్తయిన ప్రదేశాలపై నిర్మించిన భవనాలు. కప్పులు కూలిపోయిన మొండిగోడలు. తలుపులు కిటికీలు పీకివేయబడి గుహల్లా ఉన్నాయి. పాదయి పోయిన ఆ మన్నపు గోడలపై విద్యార్థులు పెద్ద ఊళ్ళు అక్షరాలతో పేర్లు చెక్కుకోవారు. అక్కడక్కడ గడ్డి దుబ్బలు మెరిచాయి.

"అందుకే వాళ్ళు ఇప్పుడలా చిలికిపోయింది."

దేనికై ఒక వాద్దూ ఆపూ ఉండాలి.....ఎక్కడవరకూ ఎందుకు? మన పనిమనిషి మిహారున్నీసాబేగాన్ని చూశారా?" అంటూ చెంతనే ఉన్న గుండ్రని మేము కుర్చీలో కూర్చుంది. అతను అలానే కొమ్మపైకి వాలి ఆమె పెదవులపై దృష్టి నిలిపి వలికాడు.

"చూడలేదు. చూడటానికి ఏత్కూడిది? నేను అకస్మాత్తుగా ఎదురుపడేనా, గభాలున వరదాచాలుకు పరిగెత్తుతుంది. ఈవేళమాత్రం ఒక్క క్షణం కని పించింది స్నానానికి వలవటానికి వచ్చినప్పుడు. ఏం? ఎందుకు?"

"పోయినవారం బకీరీద్ పండక్కి యాఖై రూపాయలు ఖర్చు పెట్టింది. ఒక మేకపోతులు. బిర్యాని, సేమియా, షేర్ కూర్మా ఇంకా ఏమీ టేమిట్ చేశానని చెప్పింది. తనకు మనమిచ్చేది పదిరూపాయలు. తన భర్తకేదో మిల్కలో పనిటి రోజుకు రెండు రూపాయలు తెస్తాడు. ముందు వెనక అలోచించకుండా అలా ఖర్చు పెట్టింది అనేక. ఇప్పుడేమో రెండు రూపాయలమ్మని కూర్చుంది. అందుకనే నవాబ్ దర్జా అంటారు. . .అలా ఖర్చుపెట్టే విధ్య ఇలా ఆరిపోయా రనుకొంటా."

"అలా వాళ్లనుగూర్చి మనం చెడుగా అనుకో కూడదు, జయో! ఒక రకమైన జీవితానికి అలవాటు పడ్డాక దానినుండి మళ్లం చాలా కష్టం. వాళ్లు ఎంత ఉన్నతంగా బ్రతికారో ఉపాించుకోవచ్చు. ఇప్పుడు వాళ్ల పరిస్థితులు మారినంత మాత్రాన వాళ్ల అలవాట్లు మార్చుకోలేరుగదా? పాపం, మన మిహారున్నీసా ఎంత కులీనవంశంలో పుట్టిందో! ఎంత అందం! చిరుగుసాతలో ఉన్నా అవి సౌందర్యాన్ని మరగు పరచలేక పోతున్నాయి. తనను చూస్తూంటే గ్రీకు సౌందర్యదేవత వీనస్, ఉమరీఖయాం రుదాయత్ లో సాకి నా కళ్లముందు కనిపిస్తున్నారు. అలాటి సౌందర్య రాశి ఇలా పనిమనిషిగా జీవిస్తూండంటే చాలా జాలి వేస్తూంది. పనులు చేసేప్పుడు ఎక్కువగా కనురు కోకు. పాపం!"

[భుకుటి కుంచించుకొని అతని ముఖంలోకి గుచ్చి గుచ్చి చూసింది ఆమె. ఆ మాట్లాడుతున్న తీరుతో ఆవేశంలేదు. ముఖం ప్రశాంతంగా ఉంది. కళ్ళు పరాగా ఎటో చూస్తున్నాయి. పెదవులు ఆగి ఆగి మెల్లిగా మాటలు వినిపిస్తున్నాయి. చిత్రంలో బొమ్మలా ఒకే భంగిమలో నిలబడి ఉన్నాడతను.

"అవునండీ....పరదాచాలున హోషిలో ఉండే మిహారున్నీసా ఇలా బయటికి వచ్చి పని చేస్తూంటే నాకూ పాపమనిపిస్తూంది. అందుకనే ఇదివరకు పని మనిషికి ఎనిమిది రూపాయలీస్తే తనకు పది ఇస్తున్నా."

ఆమె ముఖం వివర్ణమై పోయింది. తనుకూడా భర్త చూస్తున్న సుదూరతీరాల్ కేసి ఓ విమిషం చూసింది. కొండ లోయలను చుట్టి హోరుమని బయలుదేరిన గాలి రయమని వీచి వాళ్లను చుట్టివెయ్యసాగింది. ఆమె గురులు భయంతో రెవరెవలాడిపోయాయి. ఆమె చూడయంపై కప్పుకొన్న గుబ్బితమైన పమిల చెరగు కంపించి చేతిపై వాలిపోయింది. వెంటనే సంచా రించుకొని తనకంపిత హృదయంపై చిరచెరగు విండుగా కప్పుకొంది.

"ఏమిటి ఆశోచిస్తున్నావ్?"

ఆమె ముఖాన్ని భావరహితంగా పహజంగా మార్చు క్కాని, "మిహారున్నీసా భర్తను చూశారా? ఎప్పుడూ తాగుబోతులా ఎర్రటి గుడ్డు—నగం గియించుకొన్న పిల్లిగడ్డం గభలుగి—మిహారున్నీసా అతివితో జీవితం ఎలా వెళ్లదీస్తుందో, ఏమో?" అంది.

కొద్దిసేపు ఆగి మళ్ళీ అంది:

"అందమైన భర్తకు కురూపియైన భార్య, సౌందర్యవతి అయిన భార్యకు అవాకా. అయిన భర్త దొరుకుతాటు. మీరు పరీక్షించారో లేదో అడకున కలిగిన భార్యకు ఏ తాగుబోతో, వ్యభిచారో భర్తగా దొరుకు తాడు. భగవంతుడెందుకీలా చేస్తాడో తెలియదు."

"అలానా!" అన్నాడు అమాంకంగా ఆమెకేసి చూస్తూ.

అతను మళ్ళీ పుస్తకంలోకి చూడసాగాడు.

ఆమె కుర్చీలోనుండి పైకి లేచి, "మరి నేను చెప్పిన విషయం మేమి చేశారు? ఏమీ టేమిట్ మాట్లాడతారు కాని ఇంటి విషయం మాత్రం మాట్లాడారు. మొన్న ఆ విజయనగర్ కాల్నిలో ఎవరో ఆఫీసర్ భార్యను చంపి వేసి నగలు తీసుకొని వెళ్లారట. ఆ మాట జ్ఞప్తికి వస్తేనే భయం వేస్తుంది" అంది.

అతను తల వంచుకొనే మెల్లిగా అన్నాడు:

"మరి జాగ్రత్తగా ఉండు. నగలు పెట్టుకొని బయట తిరగకు."

"ఇంతకూ ఇల్లు మార్చనంటారు. అంతేనా?" ఆమె ఖచ్చితంగా అడిగింది.

"అబ్బబ్బ! మార్చుదాంలే, జయో! నీవు మీవాళ్ల పెళ్లికి పోతున్నావుగా వచ్చే వారం. మళ్ళీ నీవు రెండు నెలలకూకానీ రావు. నీవు వచ్చేటప్పటికి మంచి ఇల్లు చూసాను. ఇక నన్ను చదువుకోనీ." అతను కుర్చీ దగ్గి రికి లాక్కుని అందులో కూలబడ్డాడు.

"అయితే రెళ్లెల్లవరకు ఇక్కడే ఉంటానంటారా?"

"అవును. నా ఒక్కడి కోసమై ఎందుకు నెలకు డెబ్బయి, ఎనభై రూపాయలు పెట్టి పోర్ట్ తీసు కోవాలి?" అతను పుస్తకంనుండి చూపు మరల్చుకొని ఆమెకేసి చూస్తూ ప్రశాంతంగా అన్నాడు.

ఓ క్షణంసేపు అతని ముఖాన్ని పరిశీలించి, "నరే లెండి" అంటూ భాగంగా అడుగులు వేసుకొంటూ లోనికి వెళ్లింది. అతను చదువుకోవటంలో నిమగ్నడం పోయాడు.

* * * సాయంత్రం ఐదు గంటలయింది. చెట్ల నీడలు ఒకదానితో మరొకటి కలిసిపోతున్నాయి. వాటి నీడల్లో అతను పేము కుర్చీలో కూర్చున్నాడు శిలగా మారిన గంధర్వుడలా. చేతుల్లో పుస్తకం. వాక్యాల వెంట పరిగెత్తుతున్న అతని చూపులు.

ఎండుటాకులు గలగలమని శబ్దం చేశాయి. అతను తల ఎత్తి పరికించాడు.

పోస్ట్ మన్ తనకేసి వచ్చాడు కవరు చేత్తో పట్టుకొని. పుస్తకాన్ని విప్పినదానిని విప్పినట్టే బోరగిలా పెట్టాడు టిపాయ్మిద.

కవరు చించి ఉత్తరం బయటికి తీశాడు.

"ప్రియమైన శ్రీవారికి,

విశ్వాంతర యాత్రికుడా!

సత్యప్రియ

విజయభవ! విజయభవ!

విశ్వాంతర యాత్రికుడా! పుడమి లిల్లి ఒడి లోపల కుమిప్పిన మావపుడా!

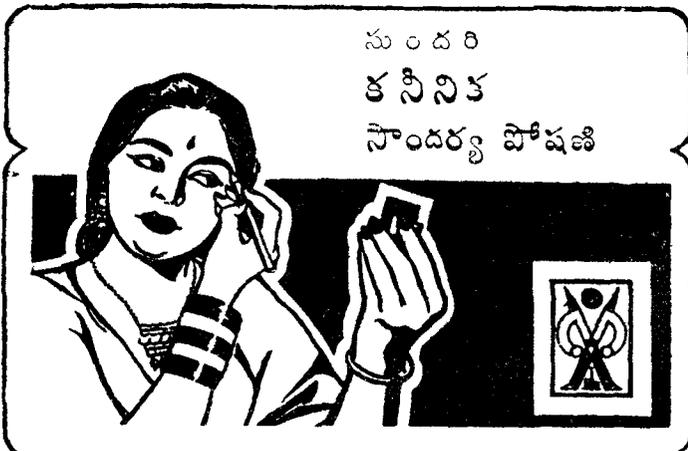
గ్రూ వీణల మీటి నూత్తు గవం వినిపించేవా? మన కుస్యతి హృదిలో నంగీతం వించేవా?

ఒళ్ళు విరిచి ఆకాశం కళ్ళు మలుముకుంటున్నది. దిశలు నేడు వెలుగుల వా కిళ్ళు తెలుచుకుంటున్నవి.

అణువు అణువు నీ చరణ స్పర్శకొరకు చూస్తున్నది. తారకం ఏతారలు నీ కై కలాలు చూస్తున్నవి.

దువ్వ గళాంతర త నవ గీతం వినిపించవోయి! మావతలా మహిమావృత తోవీది వెలిగించవోయి!

విజయభవ! విజయభవ! విశ్వాంతర యాత్రికుడా! పుడమి లిల్లి ఒడి లోపల కుమిప్పిన మావపుడా! *

సుందరి
కనీనిక
సౌందర్య పోషణి

కనులపై కాస్మెటిక్ పెన్సిలు సౌందర్యస్థి అతిశయింపజేసే నిమిత్తం యదాత్మనికీ అనుకూలమైన మేకప్ నిమిత్తం డిజైన్ చేయబడింది. ఇది ప్రతి ఇంటా, ఫీలిం స్టూడియోల మేకప్ డిపార్టుమెంటునందు తప్పక ఉండవలసినది.

తయారుచేసినవారు : డి మద్రాస్ పెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ

3, స్ట్రీంజర్స్ వీధి, మద్రాసు-1.

ఇంగ్లండు, కోహినుర్ పెన్సిళ్ళ ఉత్పత్తి ద్వారా యిన ఎస్ అండ్ సి. హాల్ ముత్ (గ్రేట్ బ్రిటన్) లిమిటెడ్ సాంకేతిక సహచర్యంతో

లోయలు

నమస్కరించి వ్రాయునది విమనగా మేము దైవాను గ్రహించి మరకీ తంగా చేరుకొన్నాం. చిరంజీవులు ఆరోగ్యంగా కులాసాగా ఉన్నారు. మరి బుజ్జిగాదు మీకు బాగా అలవాటు కావటంవల్ల రాత్రుళ్ళు నిద్రపోకుండా గొడవ చేస్తున్నారు. పెళ్లి బాగా జరిగింది. అందరూ మిమ్మల్ని అడిగారు.

మేు వెళ్ళు వచ్చివస్తున్నాడు మిహారున్నీసాను పనిమంది లోలగించి వచ్చాను. ఆ విషయం మీకు చెప్పటం మరి చాసి. ప్రస్తుతం స్నానానికి నీళ్ళు లోడలానికి కాని, ఇల్లు కుటుంబవలసానికి కాని మనిషి తేక ఇబ్బంది పడుతూండవచ్చు. నేలే పని మనిషిని చూడండి.

మళ్ళీ ఆ మిహారున్నీసాను పిలిపించకండి. ఆమె మనం ఉపించినంత మంచి మనిషి కాదు. ఎంత అందచందా లున్నా పాడు బుద్ధి లెక్కాడికి పోతాయి? పని మనిషి పనిమనిషే. మన వెండి గ్లాసు (బాబుగాడు పుట్టిన రోజు కానుక) ఇట్టే మారుం చేసింది మొన్న నే దాదోయే ముందు. మళ్ళీ మీరు అడగకండి పిలిచి.

మరి ముఖ్యంగా వ్రాయవలసిన విషయ మేమంటే వంటగదిలోని పెద్ద టిన్నులో కందివస్తు ఉంది. దానిని బయటికి తీసి ఆరబెట్టకపోతే తుట్టెలు వట్టి దినికి పనికిరాకుండా అయిపోతుంది. అలానే మొన్న పెట్టిన ఆవకాయ. దానికి కొద్దిగా బూజు పట్టించం టే మొత్తం పారవెయ్యవలసినవస్తుంది. అప్పు డప్పుడు మూత తీసి చూస్తూండండి. ఇక బియ్యం సంగతి. న్యాయంగా వంట చేసుకోమంటే మీకు కోపం."

ఉత్తరం వేళ్ళ మధ్యనుండి నిర్లక్ష్యంగా జారి పడి పోయింది. బోరగిలా ఉన్న పుస్తకాన్ని మళ్ళీ కళ్ళ ముందు పెట్టుకొన్నాడు. మనస్సు చదవటానికి నిరాకరించింది. తెరిచిన పేజీ అలానే ఉండిపోయింది. అతను తల పైకెత్తాడు.

ప్రవారీ ఆవల దూరంగా శిథిలావస్థలో ఉన్న భవనాలు. వాటి గోడలపైన గడ్డిదుబ్బులు. వాటి మధ్యన రెక్కలు విప్పుకొంటూన్న గుడ్డగూబలు. ఎండుటాకులు గెగెల మన్నాయి. అతను చూపు పక్కకు తిప్పుకొన్నాడు.

"అదా బర్ క్." ముస్సినం ప్రదాయానమవరించి వినయంగా ముందుకు వంగి నమస్కరించింది ఆమె.

"ఏమిటి, మిహారున్నీసా?" అతని కంఠం ప్రశాంతంగా అడిగింది ఉర్నాలోనే.

"ఏమిలేదు, సాబ్, తమ దర్శనం కోసం వచ్చాను. అంతే."

కొద్దిక్షణాలు మానం. ఏదో చెప్పింది ఆమె ఉత్కంఠ పడుతున్నట్లు ఆమె కళ్ళు లతల్చీ పరి శీలనగా చూశాయి. అతను తన మాటలు సాధనంగా వినే ప్రశాంత చిత్తంలో ఉన్నాడో లేదో గ్రహించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి ఆమె చూపులు.

అతను తన చేతుల మధ్య ముఖం పెట్టుకొని వున్నకంఠోకి చూస్తూ పేజీలు తిరగవెయ్యసాగాడు. కొద్ది క్షణాలయ్యాక వున్నకం నుండి చూపు మరల్చుకోకుండానే అడిగాడు:

ఫారో

గేస్ మేంటిల్స్

ప్రకాశవంతమైన కాంతి కొరకు మరియు మన్నికైన ఉపయోగానికి

తయారు చేయవారు

ఫారో మేంటిల్ ప్రొడక్ట్స్

313-D, హెచ్ బందర్ రోడ్
కాండ్రా, కొండాపల్లి-50, ఏ.ఎస్.

“మంచిది. ఎందుకు చెప్పావో చెప్పు?”

“సావ్! నేను పరిగా పని చెయ్యటం లేదని మీకు వద్దని చెప్పారని అమ్మగారు చెప్పారు.” ఆమె మాటలు కంఠంలో తేగిపోయాయి.

అతను తం పైకెత్తాడు.

పశ్చిమాన అన్నమిమ్మన్న మూర్ఖుడు. ఎర్రటి వెలుగులు మేమూను దూసుకువచ్చి ఆమె కపోలంపై నడి మరింతగా రాగంజితము లయ్యాయి.

“మగవాళ్ళు ముందుకు వచ్చి పని చెయ్యటం అలవాటు లేక మీ పనుల్లో పాటపాటు చేసి ఉండవచ్చు. క్షమాపణ కోరుకుంటున్నాను... ఈ పుంజిల్ దాటి బయటికి వెళ్ళి ఈలాటి పని చెయ్యలేను. పేద దాన్ని. మీరు...” ఆమె కంఠం రుద్దవైపోయింది. మాటలు పెగిలిపోయాయి. జిరన్ను వృధాయంపై పంగి పోయింది.

అతను నిన్నయ దృష్టిలో ఆమెను అసాధమస్తకం పరిశీలించాడు. గాలి స్తంభించిపోయింది.

ఆమె కనురెప్పలు మిలమిలా మెరిశాయి. రెండు కన్నులు బొట్లు కనుకొంతుల నుండి లాలి వడ్డాయి.

“ఏడున్నావెందుకు? ఏదవకు. ఏం కావాలో చెప్పు?” ఉర్కూ మాట్లాడటంలో ప్రవేశం లేని చివ్వులు కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. మాటలు జాగ్రత్తగా పొందుపరచుకొని మెల్లిగా నూట్లాడారు.

ఆమె అలానే నిలబడిపోయింది, కళ్ళు తుడుచుకొంటూ.

“నీ పనులు నాకు వచ్చటంలేదని అమ్మిగారన్నారా?” ఆలోచిస్తూన్నట్లు పలికి, “ఇంకా ఏమంది అమ్మిగారు?” అని ప్రశ్నించాడు.

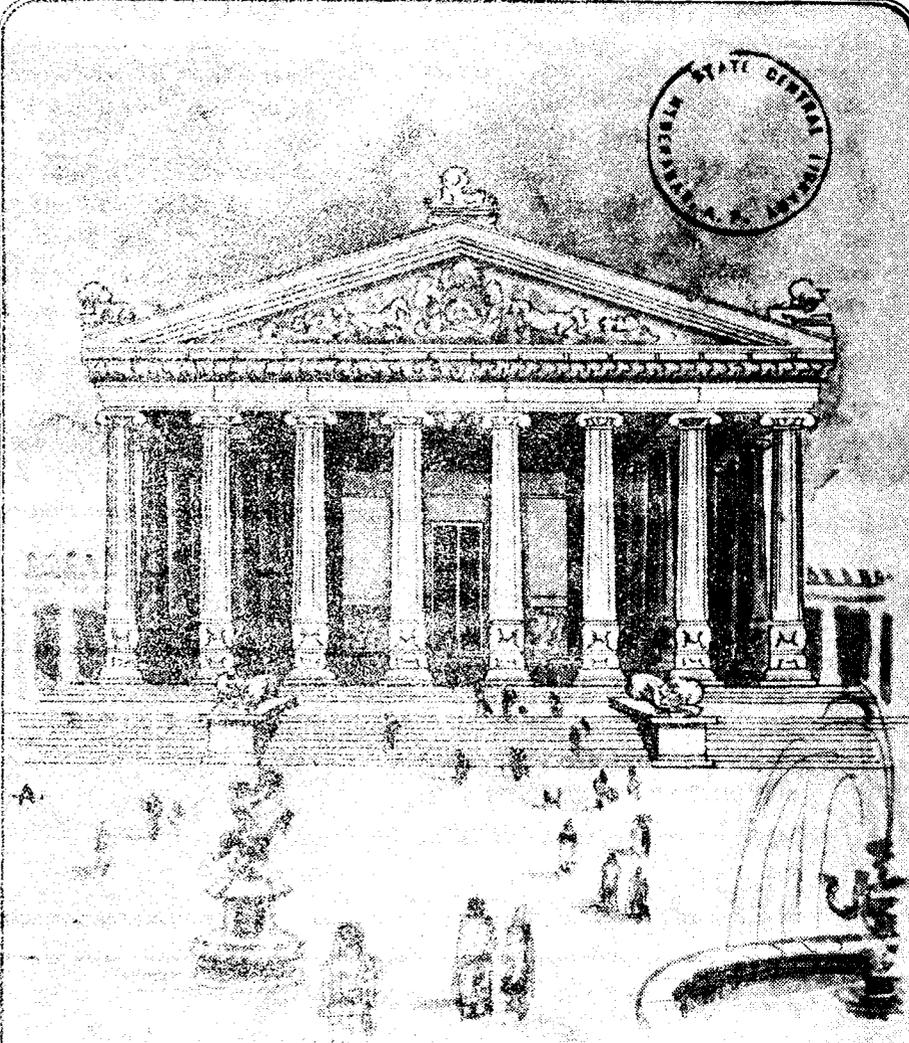
“అవన్నీ ఎందుకు సావ్! ఇక్కడినుంచి మీ పనులు చెయ్యటంలో కించిట్లు పాటపాటు కూడా చెయ్యను.” కోమల కంఠంలో ప్రారేధపూర్వకంగా అతని దయాభిక్ష అర్పించింది. వినయంగా ముందుకు పంగి నలాం చేసింది.

ఆమె చెప్పిన కృత్యమైతే సమాధానంతో అతని వృధాయం సంతృప్తి వడలేదు. కానీ ఎడటి వ్యక్తి మితభాషిణి. తరవాత తన పనిమనిషి అలాటి వ్యక్తితో మరింత తనిచి తనిచి మాట్లాడటం అతనికి అదోలా లోచింది. బరిగిన విషయాల్ని తెలుసుకోవాలనే ఉర్కూం బంపంబంగా అణచుకొన్నాడు.

“నరే, మంచిది. అమ్మిగారురెండు నెలల్లో వస్తుంది. అప్పుడు నిన్ను మళ్ళి పనిలో పెట్టిస్తాను. ఇక వెళ్ళు.”

“మన్నించాలి. అప్పటివరకూ మేము ఎలా బ్రతకాలి? మావారు కాలికి రెళ్ళు తగంటం వల్ల నాలుగు రోజుల నుండి పాక్టరీకి వెళ్ళటం లేదు. విన్నుటి నుండి మేమందరూ కటిక ఉపవాసం. పేద్రవాళ్ళం మేం ఎలానో ఇన్ని మంచినిర్ణయ తాగి వెళ్ళగలం. కానీ, సావ్...” తన కటిక దరిద్రాన్ని, దుస్సీతని పలాయి వ్యక్తితో చెప్పుకోవలసిన అవసరం కలిగి వ ఆమె సిగ్గులో కుంగిపోయింది. వాళ్ళాన్ని పూర్తి చెయ్యకుండా పేదనిని వోక్కుకొంటూ ఉండ పోయింది.

రెండు రోజుల నుండి ఆమె తన దయను ఆపే క్షింపకుండా అధిచూడంతో కుంగిపోవటం అతణ్ణి

అర్చమిన్ దేవాలయం

ఈ దేవాలయం చుట్టూ నివసించే వారంలో ఉపయోగ ప్రయోజనాలను ప్రయోజనం చేసే వారిలో ఉంది. ఆ సాటి సాగిరికలా ప్రపంచంలో ప్రవేశిస్తే ప్రదేశంగా పేరొందింది. శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి విలువలతో అత్యున్నతమైన, ఆ విధంగా ప్రకాశం అర్చమిన్ దేవాలయం అంతరి భక్తితో కొలిచేవారు. నేలకు నేల కాకులు ఆవికు అభివృద్ధి కాదా. ఈ రుక్తి నిర్మించడానికి కొన్ని సంవత్సరాలు తీసుకున్నట్లు విగ్రహాల మిగిల్ల రణభారాలతో, వేది నిలబడాలంటే అవసరమేకాదు. ఎంపి గురి పుణ్యం ఎన్నో విగ్రహాలతో సాగిరాలు. నేల ఉయం నిర్మించడానికి ఎంత భర్త అయిందో అంత

సామూ అవసరం విద్యార్థానికి భర్త అయిందట. అర్చమిన్ దేవాలయం కన్నదికట్టా అనుకొంటుందని ప్రజల గౌరవ విశ్వాసం. ఈ గుడికి 60 అడుగుల ఎత్తులో 127 స్తంభాలు ఉండేటట. తొలుతి అంత ప్రవేశించినప్పుడు అప్పుటికి క్రొయిస్ట్ అనే లిడియా రెళ్ళు మహానాట విధిచయపుకు బహుశాకరించాక ప్రవేశించింది. దేవాలయంలో అలంకరించడానికి బంగారంలో తపాకుచేసిన అప్పుల విగ్రహాల్ని కూడా ఇచ్చారట. దేవాలయంలో ఉన్న అర్చమిన్ విగ్రహం అగ్ర వరుణి ఉండేదంటే, ప్రకయంమంచి నిలబట్టి రెండుసార్లు కావడందని ప్రజల ప్రజల విశ్వాసం. ఇక్కడి రాజు ఎంరిక్ 262 వ సంవత్సరంలో నివసించే వగిరట్టి, దేవాలయాన్ని వర్ష వానం చేశారట. 435 అడుగుల పొడవు, 225 అడుగుల వెడల్పు గల భూభాగంలో ఈ గుడి నిర్మించారు. ★

జి. వి. ఎస్. గుప్త

కలవరచింది.

"అది కాదు, విహితున్నా! అంతగా వస్తులు పడుకొంటున్నప్పుడు నాలో చెప్పకూడదు?" కొద్ది క్షణాలు తటవటాయిండాడ. ఆతని చూపులు పక్కనే ఉన్న ఉత్తరంపైకి పోయాయి. ఉత్తరం పైకి తీసి రెండు నిమిషాలపాటు చదివాడు. విశ్చితాభి ప్రాయం అతని కళ్ళలో మెరిసింది.

"లోపం బియ్యమూ, వస్తూ, వచ్చుకూ ఉన్నాయి. అవి ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయో నీకు తెలుసుగా? అవన్నీ పట్టుకువెళ్ళు." అతని చూపు పుస్తకంలోకి ప్రవరించింది. మనస్సు నిలిపి చదువుకోటానికి ప్రయత్నించగాడు.

అతను చూసిన ఆదరణకు, వాత్సల్యానికి ఆమె వ్యధయం అతని సాదా ముందు ప్రణమిల్లింఠి ఈ అకస్మికమయిన ఆత్మీయతకు తట్టుకోలేక కళ్ళు దింపేసుకొని పెళ్ళి నిట్టూర్పు విడిచింది.

లోయలు

"ఇంకా ఎందుకు నిలబడ్డావు? త్వరగా తీసుకువెళ్ళి వంటచేసి వీళ్ళిద్దరికీ పెట్టు." అతను తం పైకెత్త తుండా పలికాడు.

క్రమశాస్త్ర నిండిన చూపులతో అతనిని చూసి, పంగి కలాం చేసి రోనికి వెళ్ళింది. ఒక రోజుకు నరివడే బియ్యమూ వస్తూ తీసుకొని తిరిగి వచ్చింది.

అతను కాళ్ళు రెండూ టీసాయ్ మీద పారవేశాడు తనవి కావట్టు. వాలు కుర్చీలో ఒక మూలగా పంగి కూర్చున్నాడు. పరివరాన్ని పూర్తిగా విస్మరించి చదువుతో మునిగిపోయాడు. అతని ఏకాగ్రత గ్రహించి ఆమె మెల్లిగా పిలిచింది:

"సాక్!"
"....."

"సాక్!"

"....."

అతను తల ఎత్తి చూశాడు.

"నేను తీసుకు వెళుతున్న వస్తువు లివే, సాక్." వస్తువులను అతని ముందు ప్రదర్శించబోయింది. ఆ చర్య అతనికి అపమానకరంగా, అనష్టంగా తోచింది.

"నివిటి, మిహితున్నా! మొత్తం అన్నీ పట్టుకు వెళ్ళువస్తావు కదా?" కంఠంలో తన కోణిచ్చి వ్యక్తపరచక ప్రశాంతంగా పలికాడు మామూలు రోరణిలో.

ఆమె కనుబొమలు ముడిపడ్డాయి.

"అవన్నీనాకెందుకు, సాక్?" ఆమె ముఖకవళిలో ఒక అజ్ఞాత సందేహం సాదనూపింది.

"అవి నాకు మాత్రం దేనికి? పట్టుకుపో." కంఠంలో ఆవేశం వినిపించింది.

"వద్దు, వద్దు, సాక్. ఈ ఒక్క రోజుకు నా కి

చందాదారులకు పోస్టల్ ఆంధ్ర ప్రథ సచిత వార పత్రిక ప్రతులు ప్రస్తుతం మద్రాసునుంచే పంపుతున్నామని ప్రకటించడానికి ఆనందిస్తున్నాము పోస్టల్ ద్వారా ప్రతులు పొందగోరే పాఠకులు, చందాదారులు తమ చందా మొత్తాలను లోగడవలె విజయవాడకుకాక ఈ దిగువ చిరునామాకు పంపించి కోరుతున్నాము.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

- వర్కయేషన్ మానేజరు
- ఆంధ్రప్రథ లిమిటెడ్
- ఇన్స్ట్రూక్ట్ ఆఫీసు
- ఎక్స్ ప్రెస్ ఎస్టేట్స్
- హార్బర్ డి
- మద్రాసు - 2

మాడు నెలంకు :

రు. పై.	
ఏజెంట్లద్వారా	4-55
పోస్టల్ ద్వారా	4-99
అడు నెలంకు :	
ఏజెంట్లద్వారా	9-10
పోస్టల్ ద్వారా	9-88
సంవత్సరానికి :	
ఏజెంట్లద్వారా	18-20
పోస్టల్ ద్వారా	19-76

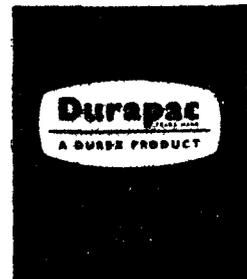
ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందిన రబ్బరు కుటుంబ నియంత్రణ సాధనాలు

ప్రస్తుతం ఇండియాలోనే తయారు!

వనం అంతా కార్యకర్తల వ్యక్తులు వినియోగించే ముఖ్యమైన కుటుంబ నియంత్రణ సాధనాలు ప్రస్తుతం ఇండియాలోనే తయారవుతున్నాయి. అంతర్జాతీయంగాను, ప్రభుత్వవరంగాను పున్న వియమం ననుసరించి మూడేనిమాట్ల పరీక్ష చేయబడినది. మీ వ్యవహారంలో పుండే అన్ని ముఖ్యమైన దుశాకారాలను ద్యూరాపాక్ నుంథంగా తగ్గిస్తుంది. వనోదధాయకమైన కుటుంబాన్ని ప్రణాళికాంధంగా దూపించింకు కోరడానికి ద్యూరాపాక్ ఒక అత్యుత్తమ సాధనం.

ద్యూరాపాక్ ఎన్నుకొండి-ఇది విశ్వాసపాత్రమైనది పరీక్ష చేయబడినది-ఎంతో సురక్షితమూ!

అండన్ రబ్బర్ కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్
35, పాతబ్రంక్ రోడ్, చల్లావరం, మదరాసు-43

బిల్లరవర : ఒక్కొక్కటి 20 పైసలు
3, 5 అంటే పాకెట్ లోపలను.

